

Na osnovu člana 81 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", broj 27/13), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

PRAVILNIK

O MEDICINSKIM INDIKACIJAMA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE, DODATKA ZA NJEGU I POMOĆ, LIČNU INVALIDNINU I NAKNADU ZARADE ZA RAD SA POLOVINOM PUNOG RADNOG VREMENA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se medicinske indikacije za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje, dodatka za njegu i pomoć, ličnu invalidninu i naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

Član 2

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje podrazumijevaju bolesti ili povrede kod kojih period liječenja traje duže od šest mjeseci.

Član 3

Medicinske indikacije za ostvarivanje dodatka za njegu i pomoć su:

1. Oštećenja lokomotornog sistema:

- 1) Eksartikulacija noge u kuku 80%;
- 2) Gubitak obje potkoljenice s kratkim ili zgrčenim patrljicima neprikladnim za proteze 100%;
- 3) Gubitak jedne ruke i jedne noge ili potpuna neupotrebljivost jedne ruke i jedne noge 100%;
- 4) Atlantoaksijalna dislokacija kao komplikacija reumatoidnog artritisa 80-100% (prema reumatološko neurološkom statusu);
- 5) Ankiroza svih prstiju šake, ako su takve promjene u nepovoljnom položaju 90 %.

2. Oštećenja i bolesti centralnog i perifernog nervnog sistema:

- 1) Epilepsija s učestalim napadima i težim psihičkim promjenama bolnički evidentirane 90% (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa, psihijatra i psihologa);
- 2) Najteži slučajevi bulbarne paralize 100 %;
- 3) Potpuna motorna oduzetost jedne strane tijela – hemiplegija 100%;
- 4) Paraplegija 100 %;
- 5) Kvadriplegija 90 %;
- 6) Brahijalna diplegija 100%;
- 7) Cerebralna paraliza s ataksijom /osoba nepokretna 100 %;
- 8) Cerebralna paraliza s diparezom/osoba nepokretna 100%;
- 9) Multipla skleroza - EDDS 6,5-10 100%;
- 10) Urođene malformacije centralnog nervnog sistema teškog stepena (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa , psihijatra, psihologa) 100% prema neurološkom i psihičkom statusu.

3. Duševne bolesti i psihički poremećaji:

- 1) Trajni poremećaji ličnosti nakon vaskularnih ili drugih oštećenja centralnog nervnog sistema prema težini kognitivnih oštećenja teškog stepena, potvrđeno CT ili MR mozga sa teškim atrofijama ili

velikim brojem vaskularnih promjena, MMSE ocjena 7 i manje od 7, 100% (EEG,CT/NMR, neuropsihologijsko testiranje od strane neurologa, psihijatra, psihologa);

2) Klinički utvrđeni mentalni poremećaji sa psihozom (shizofrenija, sumanuti i shizoafektivni poremećaj) sa stalno prisutnim simptomima koji dovode do izraženih poteškoća u obavljanju dnevne rutine, i izrazitih poteškoća u socijalnom funkcionisanju, uz redovno ambulantno liječenje u trajanju više od tri godine uz više hospitalizacija 100 %.

4. Oštećenja organa i organskih sistema:

- 1) Plućne fibroze s izraženim znacima trajnog opterećenja desnog srca 100%;
- 2) Profesionalne pneumokonioze i profesionalne bronhijalne astme s trajnim oštećenjem respiratorne funkcije teškog stepena i sa izraženim znacima trajnog opterećenja desnog srca ako se neosporno dokaže da je oštećenje desnog srca posljedica profesionalne plućne bolesti 100%;
- 3) Trajno smanjenje funkcije pluća sa znacima opterećenja desnog srca 100%;
- 4) Gubitak jednog plućnog krila s promjenama na suprotnom hemitoraksu sa znacima opterećenja desnog srca 100%;
- 5) Transplatacija pluća 100%.

5. Bolesti i oštećenja gastrointestinalnog sistema:

- 1) Suženje jednjaka uz potrebu stalnog bužiranja 90%;
- 2) Trajne fistule široke, visoko na tankom crijevu, s teškim pojavama denutricije 100%;
- 3) Trajna gastrostomija s poremećajem opšteg stanja 100%.

6. Oštećenja sluha i govora:

- 1) Gluvoća - gubitak sluha veći od 93 % po Fowleru s komunikacijskim teškoćama 100%;
- 2) Obostrano teško oštećenje sluha od 90 % do 93% po Fowleru s komunikacijskim teškoćama 90%;
- 3) Afazija s aleksijom, agrafijom i akalkulijom (moždani udar, tumori mozga i infekcije) globalna afazija 100%;
- 4) Poremećaji komunikacije kod traumatskih oštećenja (komunikacijski poremećaji osoba u vegetativnim stanjima) 100%;
- 5) Neurodegenerativni jezično - govorni poremećaji (kod miješanih demencija) 80%.

7. Oštećenje vida:

- 1) Potpuna paraliza sva tri živca pokretača oka na oba oka s obostranom kompletnom ptozom obrva 100%;
- 2) Gubitak oba oka, potpuni gubitak vida oba oka ili vrlo veliko smanjenje vida (manje od 0.05) 100%;
- 3) Gluvosljepoća (težina I) 90%.

8. Bolesti oštećenja srca i krvnih sudova:

- 1) NYHA IV;
- 2) Stanje poslije transplatacije srca ili srca i pluća.

9. Neoplazme:

- Zloćudne neoplazme limfnog i hematopoeznog tkiva dječije dobi 100%.

Član 4

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu su:

1. Ekstrapiramidni sindromi i plegični sindromi:

- 1) Parkinsonizam i drugi ekstrapiramidni sindromi i ataktički sindrom koji dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%;
- 2) Kvadriplegija 100%;
- 3) Triplegija 100%;
- 4) Cerebralna paraliza sa tetraparezom /osoba nepokretna 100%.

2. Intelektualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra:

- 1) Umjerene intelektualne teškoće (IQ od 35-49) 90%;
- 2) Teže i teške intelektualne teškoće (IQ od 0-34) 100%;
- 3) Poremećaji iz autističnog spektra 100%.

3. Oštećenje mišića i neuromuskularne bolesti koja dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%:

- 1) Bolesti motornih neurona:
  - a) Amiotorična lateralna skleroza,
  - b) Spinalne amiotrofije,
  - c) Bulbospinalna amiotrofija Kennedy,
  - č) Postpolio sindrom;
- 2) Bolesti perifernih nerava, periferne neuropatije:
  - a) Naslijedne periferne neuropatije,
  - b) Peronealna mišićna atrofija, M. Charcot Marie Tooth, hereditarna,
  - c) Senzomotorna neuropatija,
  - č) Neuropatija Dejerine-Sottas,
  - ć) Neuropatija Refsum,
  - d) Amiloidna neuropatija,
  - dž) Neuropatija kod akutne intermitentne porfirije,
  - đ) Familijarna paraliza pojedinih perifernih živaca zbog pritiska,
  - e) Postpolio sindrom;
- 3) Stečene periferne neuropatije:
  - a) Postinfekcijski poliradikuloneuritis Guillain Barre Strohl,
  - b) Multifokalna motorička neuropatija s blokom provođenja,
  - c) Neuropatije kod plazmocitoma, kolagenoza, sarkoidoze,
  - č) Paraneoplastične periferne neuropatije,
  - ć) Dijabetska neuropatija,
  - d) Uremijska neuropatija,
  - dž) Alkoholna neuropatija,
  - đ) Toksične neuropatije,
  - e) Postinfekcijske neuropatije,
  - f) Posttraumatske neuropatije,

- g) Kanalikularne neuropatije,
- h) Kompresivne neuropatije;
- 4) Bolesti neuromuskularne spojnice:
  - a) Nasljedni kongenitalni miastenični sindromi,
  - b) Miastenija gravis,
  - c) Lambert-Eaton miastenični sindrom,
  - č) Botulizam;
- 5) Primarne bolesti mišića:
  - a) Mišićne distrofije:
    - Duchenne-ov oblik,
    - Beckerov oblik,
    - Pojasni oblik,
    - Facioskapulohumeralni oblik,
    - Emery-Dreifuss mišićna distrofija,
    - Distalni oblik mišićne distrofije,
    - Okulofaringealni oblik,
    - Miotonična distrofija,
  - b) Ostali oblici miopatija: Kongenitalne miopatije, Mitohondrijalne miopatije, Metaboličke miopatije, Endokrine miopatije, Toksične miopatije,
  - c) Sindrom hiperekscitabilnosti perifernih nerava-neuromiotonija,
  - č) Poremećaj funkcije jonskih kanala: Kongenitalna miotonija, Kongenitalna paramiotonija, Periodične paralize,
  - ć) Arthrogryposis multiplex congenita,
  - d) Upalne miopatije: Polymyositis, Dermatomyositis, Dermatoneuromyositis,
  - dž) Bolesti središnjeg nervnog sistema s neuromuskularnim manifestacijama: Stiff persons syndrome, Tetanus, Neuroleptični maligni sindrom, Spinocerebelarna ataksija, Hereditarna spastička paraplegija.

4. Gluvoslepoća:

- gluvoslepoća (težina II, III, IV) 100%.

5. Hromosomske aberacije, urođene malformacije i rijetke bolesti:

- 1) Sy Down 60%-100%;
- 2) Sy Turner 50%-100%;
- 3) Sy Prader Willy 60%-100%;
- 4) Sy Angelman 60%-100%;
- 5) Sy Dandy-Walker 60%-100%;
- 6) Sy Charge 60%-100%;
- 7) Sy Cornelia de Lange 60%-100%;
- 8) Sy EllisVan Creveld 60%-100%;
- 9) Sindrom fragilnog X 60%-100%;

- 10) Sy Joubert 60%-100%;
- 11) Ostale hromosomske bolesti 60%-100%;
- 12) Osteohondrodisplazije 100%;
- 13) Osteogenesis imperfekta 100%;
- 14) Epidermiolisis bullosa 100%.

6. Neoplazme:

- Maligne neoplazme – inoperabilne, sa udaljenim metastazama, terminalne faze 100%.

Član 5

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do navršene treće godine života djeteta su:

- 1) prijevremeno rođeno dijete kojem je potrebna simulacija razvoja;
- 2) dijete koje je imalo neki od faktora rizika od strane majke, trudnoće, porođaja ili od samog ploda, koji bi mogli da dovedu do poremećaja u rastu i razvoju;
- 3) novorođenče oboljelo od transmisivnih bolesti;
- 4) posljedica aktuelnog encefalitisa razne etiologije;
- 5) sve vrste malignih neoplazmi uključujući i leukemiju;
- 6) diabetes mellitus;
- 7) kongenitalna adrenalna hiperplazija;
- 8) hemofilija;
- 9) epilepsija razvojnog doba;
- 10) bolesti motornih neurona i mišićna atrofija;
- 11) retinopatija prematura;
- 12) oštećenja sluha i govora;
- 13) teža srčana oboljenja;
- 14) teža oboljenja jetre;
- 15) teža oboljenja bubrega;
- 16) cistična fibrosa;
- 17) urođene i stečene malofracije kostiju i mišića;
- 18) celijakačni sindrom;
- 19) djeca rođena iz višeploidne trudnoće.

Član 6

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na naknadu zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena radi staranja i njege djeteta sa smetnjama u razvoju, odnosno lica sa teškim invaliditetom su :

1. Ekstrapiramidni sindromi i plegični sindromi:

- 1) Parkinsonizam i drugi ekstrapiramidni sindromi i ataktički sindrom koji dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%;
- 2) Kvadriplegija 100%;
- 3) Triplegija 100%;
- 4) Cerebralna paraliza sa tetraparezom /osoba nepokretna 100%.

2. Intelektualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra :

- 1) Umjerene intelektualne teškoće (IQ od 35-49) 90%;
- 2) Teže i teške intelektualne teškoće (IQ od 0-34) 100%;
- 3) Poremećaji iz autističnog spektra 100%.

3. Oštećenje mišića i neuromuskularne bolesti koja dovode do potpune zavisnosti od pomoći drugog lica, odnosno od zavisnosti od mehaničke ventilacije 100%:

1) Bolesti motornih neurona:

- a) Amiotorična lateralna skleroza,
- b) Spinalne amiotrofije,
- c) Bulbospinalna amiotrofija Kennedy,
- č) Postpolio sindrom;

2) Bolesti perifernih nerava, periferne neuropatije:

- a) Naslijedne periferne neuropatije,
- b) Peronealna mišićna atrofija, M. Charcot Marie Tooth, hereditarna,
- c) Senzomotorna neuropatija,
- č) Neuropatija Dejerine-Sottas,
- ć) Neuropatija Refsum,
- d) Amiloidna neuropatija,
- dž) Neuropatija kod akutne intermitentne porfirije,
- đ) Familijarna paraliza pojedinih perifernih živaca zbog pritiska,
- e) Postpolio sindrom;

3) Stečene periferne neuropatije:

- a) Postinfekcijski poliradikuloneuritis Guillain Barre Strohl,
- b) Multifokalna motorička neuropatija s blokom provođenja,
- c) Neuropatije kod plazmocitoma, kolagenoza, sarkoidoze,
- č) Paraneoplastične periferne neuropatije,
- ć) Dijabetska neuropatija,
- d) Uremijska neuropatija,
- dž) Alkoholna neuropatija,
- đ) Toksične neuropatije,
- e) Postinfekcijske neuropatije,
- f) Posttraumatske neuropatije,
- g) Kanalikularne neuropatije,
- h) Kompresivne neuropatije;

4) Bolesti neuromuskularne spojnice:

- a) Nasljedni kongenitalni miastenični sindromi,
- b) Miastenija gravis,
- c) Lambert-Eaton miastenični sindrom,
- č) Botulizam;

5) Primarne bolesti mišića:

- a) Mišićne distrofije:

- Duchenne-ov oblik,
- Beckerov oblik,
- Pojasni oblik,
- Facioskapulohumeralni oblik,
- Emery-Dreifuss mišićna distrofija,
- Distalni oblik mišićne distrofije,
- Okulofaringealni oblik,
- Miotonična distrofija,

b) Ostali oblici miopatija: Kongenitalne miopatije, Mitohondrijalne miopatije, Metaboličke miopatije, Endokrine miopatije, Toksične miopatije,

c) Sindrom hiperekscitabilnosti perifernih nerava-neuromiotonija,

č) Poremećaj funkcije jonskih kanala: Kongenitalna miotonija, Kongenitalna paramiotonija, Periodične paralize,

ć) Artrhogryposis multiplex congenita,

d) Upalne miopatije: Polymyositis, Dermatomyositis, Dermatoneuromyositis,

dž) Bolesti središnjeg nervnog sistema s neuromuskularnim manifestacijama: Stiff persons syndrome, Tetanus, Neuroleptični maligni sindrom, Spinocerebelarna ataksija, Hereditarna spastička paraplegija.

4. Gluvoslepoća:

- gluvoslepoća (težina II, III, IV) 100%.

5. Hromosomske aberacije, urođene malformacije i rijetke bolesti:

- 1) Sy Down 60%-100%;
- 2) Sy Turner 50%-100%;
- 3) Sy Prader Willy 60%-100%;
- 4) Sy Angelman 60%-100%;
- 5) Sy Dandy-Walker 60%-100%;
- 6) Sy Charge 60%-100%;
- 7) Sy Cornelia de Lange 60%-100%;
- 8) Sy EllisVan Creveld 60%-100%;
- 9) Sindrom fragilnog X 60%-100%;
- 10) Sy Joubert 60%-100%;
- 11) Ostale hromosomske bolesti 60%-100%;
- 12) Osteohondrodisplazije 100%;
- 13) Osteogenesis imperfekta 100%;
- 14) Epidermolisis bullosa 100%.

6. Neoplazme:

- Maligne neoplazme - inoperabilne, sa udaljenim metastazama, terminalne faze 100%.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite („ Službeni list RCG”, broj 3/06).

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 56-41/14-43

Podgorica, 25. decembra 2014. godine

Ministar,
Mr Predrag Bošković